

Замок у місті Тербовля, Тернопільський район, Тернопільська область

Перед вами тактильна модель замку з міста Тербовля Тернопільського району Тернопільської області. Замок входить до складу Національного заповідника «Замки Тернопілля».

Модель складається із фрагментів замку, які збереглися до наших днів, а саме: трьох веж та оборонних стін з бійницями.

Найбільшою та найміцнішою була південна вежа, збережена на рівні другого ярусу з бійницями для гармат. Ця вежа мала окремий вхід, товщина її стін становила 3,8 метри.

Східна чотирикутна вежа, що охороняла в'їзд до замку, збереглася на рівні 3-4 ярусів. Східна чотирикутна та західна шестикутна вежі посилювали північну оборонну стіну, що має посередині кут заломлення майже 100° (крутий ухил, звернений назовні до нападника). Добре збереглися арки звідного мосту та хвіртки.

Замок знаходиться на високому мисі правого берега річки Гнізна на Замковій горі. Територія пам'ятки обмежена з півдня, заходу та сходу обривистими схилами гори. З півночі близько до замку підходить ліс.

Перший замок тут виник ще в XI столітті за правління князя Василька Тербовлянського. Підступи до нього захищали водні укріплення, а також земляні вали та рови, залишки яких збереглися до наших днів. Цей замок, вірогідно, був зруйнований ордами хана Батия в 1241 році.

У XIV столітті на місці княжого замку постає новий мурований, але вже на початку XVI століття внаслідок частих набігів він став непридатним для оборони.

В 1631-1632 роках староста міста Олександр Балабан зводить на Замковій горі могутню твердиню. Вона мала три оборонні вежі, забезпечені бійницями для ручної зброї та гармат, а також систему підземних ходів.

Незважаючи на сильні укріплення, козаки Богдана Хмельницького в 1648 році здобули замок. У 1650-1652 роках до замку не раз підступали козаки і татари, але фортеця стояла міцно.

У 1675 році місто опинилося в центрі польсько-турецької війни. Дев'ять днів турецькі війська утримували замок в облозі, і лише завдяки мужності капітанової дружини Софії Хшановської його вдалося врятувати. Пам'ятник цій відважній жінці стоїть на пагорбі за замком.

У XVIII столітті з настанням мирного періоду фортеця втрачає своє стратегічне значення і більше як оборонна споруда не використовується.